

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.

závadného stavu – porušení práva na soukromí, domáhat samostatnou žalobou. Nelze tedy říct, že by vedlejší účastnice zatěžovala probíhající řízení nebo evidentně neměla právní zájem na řízení, či že se z její strany jedná pouze o zájem morální, jak uvádí žalovaná.

4. Proti tomuto usnesení podala žalovaná odvolání. Namítala, že soud I. stupně nesprávně odvodil právní zájem vedlejší účastnice pouze z jejích tvrzení, že ji výrok žalované velmi zasáhl. Podle žalované takový zásah mohl zakládat důvod pro samostatnou žalobu, nikoli pro vedlejší účastenství. Žalovaná zdůraznila, že byť má předmětné řízení shodný skutkový základ, zásah do osobnostních práv je otázkou individuální a omluva poskytuje satisfakci vždy jen osobě, které je určena. Dále žalovaná uvedla, že žádný výsledek řízení by nemohl ovlivnit právní postavení vedlejší účastnice. V případě neúspěchu žalobce by vedlejší účastnice měla nadále možnost samostatně žalovat; v případě úspěchu žalobce by omluva byla určena pouze jemu, nenastala by překážka rei iudicatae. Žalovaná také tvrdila, že argumentace soudu I. stupně ohledně hospodárnosti řízení nebyla případná, protože případné další řízení by se netýkalo žalobce, ale spor by probíhal mezi vedlejším účastníkem a žalovanou. Žalovaná tedy setrvala na tom, že soud I. stupně nesprávně posoudil existenci právního zájmu vedlejší účastnice a v rozporu se zákonem ji připustil do řízení. Navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
5. K odvolání se vyjádřil žalobce přímo osobně i prostřednictvím svého právního zástupce. Argumentoval, že žalovaná nepochopila celou situaci, k věci přistupuje formalisticky a necitlivě. Zdůraznil, že vedlejší účastnice byla matkou jedné z obětí útoku na xxx xxx xxx, ke kterému došlo dne 21. 12. 2023, je tedy ve stejné situaci jako žalobce. Výrok žalované, jenž byl předmětem této žaloby, se dotkl také vedlejší účastnice, což ona sama sdělila přímo žalované v e-mailové komunikaci založené ve spise. Podle žalobce proto vedlejší účastnice má právní zájem na účasti v řízení. Žalobce dále uvedl, že formulace žalobního petitu umožňuje, aby i případná omluva adresovaná žalobci znamenala satisfakci pro vedlejší účastnici. Soud I. stupně správně dovodil, že v případě neúspěchu žalobce by vedlejší účastnice musela podat vlastní žalobu, což by představovalo dotčení jejího právního postavení. Pokud by byla žaloba úspěšná, vedlejší účastnice by další kroky činit nemusela. Proto má žalobce za to, že existence jejího právního zájmu byla dána. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalované, že pouhá možnost podat vlastní žalobu právní zájem vedlejší účastnice vylučovala. Zdůraznil, že satisfakce za způsobenou nemajetkovou újmu nemusí spočívat pouze v individualizované omluvě. Pokud by žalovaná veřejně uvedla svůj výrok na pravou míru a omluvila se, jak o to oba pozůstalí původně žádali, nedošlo by podle něj ani k podání žaloby, neboť by to pro ně představovalo dostatečné zadostiučinění. Žalobce dále odkázal na judikaturu Ústavního soudu, podle níž je třeba právní zájem na výsledku řízení posuzovat v širších hodnotových souvislostech, obzvláště ve sporech na ochranu osobnosti. Tyto úvahy podle něj platily i v projednávané věci, která se týkala necitlivého výroku žalované směřovaného vůči pozůstalým po mimořádně tragické události. Soud I. stupně tyto okolnosti správně zohlednil, přičemž námitky žalované jsou s těmito širšími souvislostmi v rozporu. Žalobce rovněž uvedl, že z lidského hlediska není pochopitelné, proč žalovaná věnovala úsilí procesním námitkám proti pozůstalým, místo aby se omluvila. Upozornil také na zbytečné prodlužování řízení, v němž se dosud nekonalo ani první jednání. Navrhl proto potvrzení napadeného usnesení.
6. Ve věci se vyjádřila též vedlejší účastnice, která také navrhovala potvrzení napadeného usnesení. Argumentovala, že v kontextu konkrétních a specifických okolností případu je zřejmé, že omluva, které se žalobce domáhá a způsob jejího uveřejnění, který požaduje, je způsobilý poskytnout satisfakci i jí jako vedlejší účastnici. Odkázala přitom na judikaturu Nejvyššího soudu.
7. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení soudu I. stupně podle § 212 a § 212a o. s. ř., aniž nařizoval jednání [§ 214 odst. 2, písm. c) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
8. Soud I. stupně správně přistoupil k rozhodnutí o přípustnosti vedlejšího účastenství až poté, co žalovaná s přistoupením vedlejší účastnice nesouhlasila (viz § 93 odst. 2 o. s. ř.). Soud I. stupně celou procesní otázku pečlivě uvážil a odkázal na přílehlavá rozhodnutí Ústavního soudu,

která i správně na dané okolnosti případu aplikoval. Odvolací soud s jeho právními závěry zcela souhlasí a plně na ně odkazuje.

9. Pokud jde o odvolací námitku, v obecné rovině má sice žalovaná pravdu v tom, že zpravidla v řízení na ochranu osobnosti je omluva tak specifická, že může přivodit satisfakci jen účastníku řízení. Také jak se vyjádřil Ústavní soud v nálezu sp. zn. I ÚS 2036/08, samotný příbuzenský vztah, event. spolupráce v rámci podnikání nemusí být dostatečným důvodem pro vedlejší účastenství, jen v těchto vztazích totiž právní zájem na výsledku řízení nespočívá.
10. V posuzovaném případě je však situace odlišná a velmi specifická, neboť skutkový základ sporu je shodný jak pro žalobce, tak pro vedlejší účastnici a forma zveřejnění omluvy tak, jak je specifikována v bodě II petitu žaloby, je způsobilá poskytnout satisfakci i vedlejší účastnici, což tato ona sama jako důvod přistoupení do řízení v postavení vedlejší účastnice i prezentuje. Nepřipuštění vedlejší účastnice do řízení by bylo proto strohým formalismem neodpovídajícím dosud zjištěným okolnostem případu.
11. Z výše uvedených důvodů shledal odvolací soud napadené usnesení věcně správným, proto jej dle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat za podmínek uvedených v § 236 a násl. o. s. ř. dovolání do dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává u soudu I. stupně a rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR.

Praha 26. ledna 2026

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu